

**Cerințe minimale pentru serviciul educațional
furnizat de învățământul primar / primar integrat**

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:
Constantin-Șerban IOSIFESCU

AUTORI:
Flaminu Ionuț NICULA
Constanța-Valentina MIHĂILĂ
Gabriela Alina PARASCHIVA

RESPONSABIL CALITATE:
Monica Vanda MUNTEANU

CORECTOR:
Dumitra STOICA

ISBN 978-973-649-676-9

Introducere

Descrierea cerințelor minimale pentru serviciile educaționale oferite de **unitățile de învățământ primar/ primar integrat** are următoarea bază legală:

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006.
- Hotărârea de Guvern nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar.
- Hotărârea de Guvern nr. 961/26 august 2009 privind aprobarea Ghidului-cadru pentru elaborarea standardelor minime de calitate și a standardelor minime de cost pentru serviciile publice descentralizate.
- Legea Educației Naționale (L.E.N.) nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10.01.2011.
- Ordinul Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 3753/2011 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii în sistemul național de învățământ, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104, din 9.02.2011.

Având în vedere atribuțiile ARACIP stabilite de lege, prezentul document se referă exclusiv la descrierea cerințelor minime privind calitatea serviciilor educaționale oferite de **unitățile de învățământ primar/ primar integrat**, așa cum sunt ele definite pe baza standardelor de acreditare, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 21/2007.

Acest document este structurat în două părți:

- Prima parte este un rezumat adnotat al standardelor de acreditare specifice pentru învățământ primar/ primar integrat, structurat în conformitate cu cerințele Hotărârii de Guvern nr. 961/2009 (așa cum sunt structurate în Cap. IV, paragraful 4.5, din Anexa 1) și care permite orientarea beneficiarilor, autorităților publice și furnizorilor de educație în privința cadrului general de funcționare a instituției de învățământ de tip „învățământ primar/ primar integrat”.
- Cea de-a doua parte descrie extensiv aceste cerințe minimale (furnizând, dacă este cazul, și baza legală complementară care descrie aceste cerințe), oferind, astfel, datele necesare pentru înființarea, dotarea (cu resurse de toate categoriile) și evaluarea (internă și externă) a respectivei instituții de învățământ.

Ca urmare, structura acestui document va fi următoarea:

- 1. Preambul** – în care sunt prezentate scopul și obiectivele standardelor minime de calitate și descrierea standardelor minime de calitate (punctele 4.5., 4.6.1. și 4.6.2. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009).
- 2. Definiția serviciului educațional** oferit de învățământul primar/ primar integrat, care cuprinde:
  - 2.1. Tipuri de servicii care fac obiectul standardului minim de calitate (punctele 4.6.3. și 4.10.8. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009)
  - 2.2. Scopul și obiectivele serviciului conform legislației în vigoare (punctele 4.6.4. și 4.7. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009)
  - 2.3. Beneficiarii direcți ai serviciului și criteriile de acces (punctele 4.6.5. și 4.8 din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009)
  - 2.4. Activități specifice și conexe (punctul 4.6.6. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009)
- 3. Organizarea și gestionarea serviciului educațional** oferit de învățământul primar/ primar integrat, care cuprinde:
  - 3.1. Legislația în vigoare privind serviciul educațional
  - 3.2. Furnizorul serviciului educațional (punctele 4.9. și 4.10.7 din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009)
  - 3.3. Resursele umane în furnizarea serviciului educațional (punctele 4.10 - de la 4.10.1 la 4.10.6. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009)
  - 3.4. Infrastructura și baza materială necesară serviciului (punctele 4.12. și 4.13. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009)
  - 3.5. Furnizarea serviciului (punctele 4.11. și 4.16 din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009)
  - 3.6. Asigurarea calității serviciului (punctele 4.14. și 4.15. din Hotărârea de Guvern nr. 961/2009)

1. Preambul

1.1. Scopul și obiectivele standardului minim de calitate

1.1.1. Premisele serviciului educațional

În structura sistemului național de învățământ preuniversitar, așa cum este stabilită de Legea Educației Naționale nr. 1/2011¹, învățământul primar cuprinde clasa pregătitoare și clasele I-IV².

Parte componentă a învățământului obligatoriu, învățământul primar trebuie să ofere șanse egale la educație pentru toți copiii și pentru fiecare dintre aceștia. „Educația pentru toți” reprezintă o nouă sarcină pentru sistemele de învățământ obligatoriu din întreaga lume, reclamată cu insistență la Conferința UNESCO a miniștrilor educației de la Jomtien, Thailanda (1990).

Serviciul educațional învățământ primar se desfășoară cu respectarea principiului constituțional, prin care „statul trebuie să asigure păstrarea identității spirituale, sprijinirea culturii naționale, stimularea artelor, protejarea și conservarea moștenirii culturale, dezvoltarea creativității contemporane, promovarea valorilor culturale și artistice ale României în lume” (Constituția României, art. 33, alin. 3). Procesul de învățământ derulat la nivelul învățământului primar trebuie să garanteze accesul elevilor la cultură, în sensul neîngrădirii libertății persoanei de a-și dezvolta spiritualitatea și de a accede la valorile culturii naționale și universale. Pregătirea elevilor din învățământul primar se realizează în spiritul idealului educațional al școlii românești, care constă în „dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome” (Legea Educației Naționale nr. 1/2011).

Acest deziderat este realizabil prin formarea capacităților intelectuale, a disponibilităților afective și a abilităților practice în cadrul educației formale și celei nonformale.

1.1.2. Scopul standardului minim de calitate

Formarea personalității educabilului constituie scopul major al învățământului primar. Formarea și dezvoltarea școlarului mic se realizează de către cadre didactice de specialitate, prin strategii și tehnici moderne de instruire și educare, susținute de științele educației și de practica școlară, conform obiectivelor specifice nivelului învățământ primar.

Prin definirea standardelor specifice de acreditare și de referință se va asigura un nivel minim de calitate al serviciului educațional învățământ primar, avându-se în vedere următoarele finalități, stabilite prin curriculum, la nivel național:

- asigurarea educației elementare pentru toți copiii;
- formarea personalității copilului, respectând nivelul și ritmul său de dezvoltare;
- înzestrarea copilului cu acele cunoștințe, capacități și atitudini care să stimuleze raportarea afectivă și creativă la mediul social și natural și să permită continuarea educației.

1.1.3. Stabilirea obiectivelor standardului minim de calitate

Învățământul primar cuprinde clasa pregătitoare și clasele I-IV³. Standardele minime de calitate pentru învățământul primar vor urmări realizarea următoarelor obiective specifice pentru fiecare ciclu curricular:

- a) acomodarea copiilor la cerințele sistemului școlar și alfabetizarea inițială (pentru copiii din ciclul curricular al achizițiilor fundamentale, corespunzător claselor I și a II-a ale ciclului primar);
- b) formarea capacităților de bază necesare pentru continuarea studiilor (pentru elevii din ciclul curricular de dezvoltare, corespunzător ciclului primar).

1.2. Structura unui standard minim de calitate

1.2.1. Caracteristicile unui standard minim de calitate

Această descriere a serviciului exprimă nivelul minim de calitate definit de legislația în vigoare pentru nivelul învățământ primar/ primar integrat, în mod unitar.

Indicatorii de monitorizare și evaluare măsurabili sunt definiți în mod clar și concis prin descriptorii stabiliți în standardele naționale (aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 21/2007) și în cele specifice.

Standardul minim de calitate are caracter național, fiind aplicabil atât subsistemului public, cât și celui particular, pentru:

- înființarea, dotarea și încadrarea cu personal a unităților de învățământ primar (în perioada de timp dintre autorizarea de funcționare provizorie și acreditare);
- evaluarea internă (autoevaluarea) unităților de învățământ primar;
- evaluarea externă a unităților de învățământ primar, derulată de toate autoritățile educaționale cu rol de evaluare, monitorizare și control.

¹ Legea Educației Naționale nr. 1/2011, art. 23 (1).

² Idem, art. 361 (3) lit. a, stipulează că măsura introducerii clasei pregătitoare în învățământul primar intră în vigoare începând cu anul școlar 2012-2013.

³ Ibidem.

1.2.2. Formularea standardului minim de calitate

Standardul reprezintă descrierea cerințelor formulate în termeni de reguli sau rezultate, care definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a unei activități de educație derulate de unitățile de învățământ primar. Standardele de acreditare sunt standarde naționale, care se aplică învățământului preuniversitar de stat și particular, și se referă la domeniile prevăzute de art. 10 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 75/2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006. Pentru fiecare domeniu sunt definite subdomenii, pentru fiecare subdomeniu sunt formulați indicatori, iar la fiecare indicator sunt definiți descriptorii. Descriptorii sunt enunțuri care stabilesc, în mod concret și observabil, cerințele minime pe care organizația furnizoare de educație trebuie să le îndeplinească, pentru fiecare indicator, în vederea acreditării.

La momentul actual există standarde minime de calitate, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 21/2007, și standarde de referință, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 1534/2008, generale, valabile pentru toate unitățile de învățământ preuniversitar, de stat și particular, dar complexitatea sistemului național de învățământ și diversitatea tipurilor de programe de studiu impune dezvoltarea unor standarde specifice pentru nivelul primar.

2. Definiția serviciului educațional

2.1. Tipuri de servicii care fac obiectul standardului minim de calitate

Serviciile educaționale oferite de învățământul primar și care fac obiectul acestei descrieri și al standardelor specifice de calitate atașate se referă la **activitățile instructiv-educative realizate în mediul școlar și extrașcolar pentru elevii ciclului primar, beneficiind de cadre didactice calificate și o infrastructură adecvată.**

Serviciile instructiv-educative care fac obiectul standardului minim de calitate sunt furnizate pe baza planurilor de învățământ și a programelor școlare aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Evaluarea calității acestor servicii se face prin:

- raportarea la cei 43 de indicatori (definiți ca instrumente de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de o organizație furnizoare de educație prin raportare la standarde) definiți în Hotărârea de Guvern nr. 21/2007;
- raportarea la indicatorii relevanți din Sistemul național de indicatori pentru educație (SNIE);
- raportarea la indicatorii de risc și de rezultat adecvați (v. punctul 3.6.1.).

2.2. Scopul și obiectivele serviciului

Învățământul primar are ca scop instruirea și educarea elevilor ciclului primar.

Prin furnizarea serviciului învățământ primar, se urmărește îndeplinirea următoarelor obiective, specifice ciclurilor curriculare diferite:

- a) pentru copiii din ciclul curricular al achizițiilor fundamentale, corespunzător claselor I și a II-a ale ciclului primar – acomodarea copiilor la cerințele sistemului școlar și alfabetizarea inițială, prin:
  - asimilarea elementelor de bază ale principalelor limbaje convenționale (citit, scris, calcul aritmetic);
  - stimularea copilului în vederea percepției, cunoașterii și stăpânirii mediului apropiat;
  - stimularea potențialului creativ al copilului, a intuiției și a imaginației acestuia;
  - formarea motivării pentru învățare, înțeleasă ca o activitate socială.
- b) pentru elevii din ciclul curricular de dezvoltare, corespunzător claselor a III-a, a IV-a ale ciclului primar – formarea capacităților de bază necesare pentru continuarea studiilor, prin:
  - dezvoltarea achizițiilor lingvistice și încurajarea folosirii limbii române, a limbii materne și a limbilor străine pentru exprimarea în situații variate de comunicare;
  - dezvoltarea unei gândiri structurate și a competenței de a aplica în practică rezolvarea de probleme;
  - familiarizarea cu o abordare pluridisciplinară a domeniilor cunoașterii;
  - constituirea unui set de valori consonante cu o societate democratică și pluralistă;
  - încurajarea talentului, experienței și expresiei în diferite forme de artă;
  - formarea responsabilității pentru propria dezvoltare și sănătate;
  - formarea unei atitudini responsabile față de mediu.

2.3. Beneficiarii direcți ai serviciului și criteriile de acces

2.3.1. Beneficiarii direcți ai serviciului

Beneficiile serviciilor educaționale din ciclul primar sunt direcționate spre copiii de la 6 la 10 ani. În clasa pregătitoare sunt înscriși copiii care au împlinit vârsta de 6 ani până la data începerii anului școlar. La solicitarea scrisă a părinților,

a tutorilor sau a susținătorilor legali, pot fi înscriși în clasa pregătitoare și copiii care împlinesc vârsta de 6 ani până la sfârșitul anului calendaristic, dacă dezvoltarea lor psihosomatică este corespunzătoare.

În clasa pregătitoare din învățământul special sunt înscriși copii cu cerințe educaționale speciale, care împlinesc vârsta de 8 ani până la data începerii anului școlar. La solicitarea scrisă a părinților, a tutorilor legali sau a susținătorilor legali, pot fi înscriși în clasa pregătitoare și copii cu cerințe educaționale speciale cu vârste cuprinse între 6 și 8 ani la data începerii anului școlar.

De asemenea, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului poate aproba organizarea de programe educaționale de tip „A doua șansă”, în vederea promovării învățământului primar pentru persoanele care depășesc cu 4 ani vârsta corespunzătoare clasei și care, din diferite motive, nu au absolvit acest nivel de învățământ până la vârsta de 14 ani.

2.3.2. Criteriul de acces

Cetățenii României au drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ, indiferent de condiția socială și materială, de sex, rasă, naționalitate, apartenență politică sau religioasă.

Din legislația în vigoare se desprind următoarele criterii de acces al copiilor la serviciul educațional învățământ primar:

a) criteriul vârstei de școlaritate.

În clasa I sunt înscriși copiii care împlinesc, de regulă, vârsta de 6 ani până la data începerii anului școlar.

b) criteriul școlarizării la cea mai apropiată unitate de învățământ.

Inspectoratele școlare și autoritățile administrației publice locale asigură condițiile necesare pentru ca elevii să frecventeze cursurile primare, de regulă, în localitățile în care aceștia domiciliază. Inspectoratele școlare stabilesc arondarea străzilor din fiecare localitate la unitățile de învățământ cele mai apropiate.

Părinții/ tutorii legali au dreptul de a solicita furnizarea serviciului educațional învățământ primar pentru copii la o altă unitate de învățământ decât cea la care sunt arondați în funcție de domiciliu.

Legislația permite transferul elevilor ciclului primar de la o unitate la alta, cu respectarea prevederilor metodologice în vigoare, stabilite la nivelul ministerului.

În situații excepționale, în care școlarizarea nu se poate face în localitățile de domiciliu, elevilor din ciclul primar li se asigură, după caz, servicii de transport, masă și internat, cu sprijinul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, al autorităților administrației publice locale, al agenților economici, al comunității locale, al societăților de binefacere și al altor persoane juridice sau fizice.

c) criteriul formei de învățământ în care se face școlarizarea.

La nivelul învățământului primar, cursurile se desfășoară, de regulă, la forma de învățământ „zi”. În mod excepțional, pentru persoanele care au depășit cu mai mult de 2 ani vârsta corespunzătoare clasei, învățământul primar se poate organiza și în alte forme de învățământ – seral, cu frecvență redusă, la distanță, comasat și, pentru copiii cu nevoi educative speciale, nedepasabili, școlarizare la domiciliu – pe baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

d) criteriul școlarizării în unități de învățământ/ clase de profil.

Copiii care doresc să frecventeze cursurile ciclului primar în cadrul învățământului de artă și învățământului sportiv pot fi înscriși numai pe baza testării aptitudinilor specifice. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului poate aproba organizarea de unități de învățământ sau de clase constituite din elevi capabili de performanțe la nivelul ciclului primar.

e) criteriul integrării elevilor cu cerințe educative speciale.

Conform prevederilor specifice din Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, copiii cu deficiențe mentale ușoare și medii pot fi înscriși în clasa I în școala de masă cea mai apropiată de domiciliul acestora sau la o altă școală, la solicitarea părinților. Elevii cu alte tipuri sau grade de deficiență pot fi înscriși în clasa I sau integrați în școala de masă, la cererea părinților. De asemenea, în unitățile de învățământ special pot să funcționeze clase de nivel primar din școlile de masă.

2.3.3. Procesarea cererilor (aplicațiilor) pentru accesul la un anume serviciu, a aprobării sau neaprobării accesului la serviciu.

2.3.3.1. Modalități de procesare a cererii

Cererea de înscriere se completează de către părintele/ tutorele legal al copilului și se depune la secretariatul unității furnizoare de serviciu educațional învățământ primar, în anul școlar precedent furnizării serviciului, în perioadele stabilite prin calendar de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, transmise Inspectoratelor Școlare Județene/ Inspectoratului Școlar al Municipiului București și afișate la sediul unităților școlare.

Cererea de transfer se completează de către părinte/ tutorele legal al copilului și se depune la secretariatul unității furnizoare de serviciu educațional învățământ primar, la care se dorește școlarizarea, pe tot parcursul anului școlar, inclusiv în perioada vacanțelor școlare.

Cererile se discută și se aprobă în Consiliul de administrație al unității școlare, în maximum 30 de zile de la data depunerii.

Situația copiilor înscriși, precum și a încadrării copiilor pe clase se face publică prin afișare la sediul unității de învățământ, înainte de începerea anului școlar. Componenta formațiunilor de studiu din învățământul primar este asigurată de către director.

2.3.3.2. Modalități ale beneficiarului de a avea acces la serviciu

Înscrierea copiilor de clasa I se face, la unitățile de stat, în limita locurilor disponibile, ca urmare a aprobării numărului de locuri prevăzut prin planul de școlarizare. În situația în care numărul de cereri pentru înscriere în clasa I depășește numărul de locuri prevăzut prin planul de școlarizare, unitatea școlară stabilește și face publice criteriile după care sunt înscriși copiii, respectând întâietatea criteriului apropierii unității școlare de domiciliul elevilor.

În învățământul particular, înscrierea copiilor în clasa I se realizează în limita locurilor disponibile ale unităților de învățământ. Procedura de selecție a copiilor ce urmează să fie înscriși în unitățile de învățământ particular se realizează pe bază de criterii nondiscriminatorii, stabilite de unitatea de învățământ și făcute publice beneficiarilor educației.

Cererile părinților care doresc să-și înscrie copiii la alte unități școlare decât cele la care sunt arondați în funcție de domiciliu se aprobă în Consiliile de administrație ale unităților respective, în limita locurilor disponibile.

2.4. Activități specifice și conexe

2.4.1. Activități specifice

Activitatea specifică are caracter didactic și se realizează prin instruirea și educarea elevilor din clasa pregătitoare și clasele I-IV, în funcție de clasa și nivelul de pregătire al elevilor. Distingem următoarele tipuri de activități specifice:

- *activități realizate în mediul școlar*, ca expresie a educației formale, intenționate și sistematice, în vederea formării personalității elevilor: lecțiile, concursurile școlare sau interșcolare;
- *activități realizate în mediul extrașcolar*, derulate prin intermediul unor activități cu valoare formativă pentru elevi, de natură să susțină învățarea elevilor: cercuri tehnice, artistice, sportive; activități de valorificare a timpului liber, activități sportive, artistice, tehnologice, excursii, vizite, vizionări de spectacole, activități de recreere.

2.4.2. Activitățile conexe

Activitățile/ serviciile conexe care sprijină derularea activității specifice în ciclul primar pot fi:

- a) asistența psihopedagogică individuală și de grup acordată elevilor;
- b) integrarea școlară a elevilor cu cerințe educative speciale, prin asigurarea serviciilor de sprijin, specializate în asistența educațională a elevilor de învățământ primar din școala de masă și a cadrelor didactice din învățământul primar;
- c) serviciile de cazare în internatele școlare;
- d) serviciile de asigurare a mesei în cantinele școlare;
- e) servicii privind transportul elevilor.

Asigurarea serviciilor specializate de sprijin pentru elevii cu cerințe educative speciale pentru care Comisia de expertiză medicală s-a pronunțat pentru integrarea acestora în învățământul de masă devin activități specifice, în cadrul învățământului primar integrat.

3. Organizarea și gestionarea serviciului educațional

3.1. Legislația în vigoare privind serviciul educațional

- Legea Educației Naționale (L.E.N.) nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10.01.2011;
- Ordinul Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 3753/2011 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii în sistemul național de învățământ, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104, din 9.02.2011;
- Legea nr. 87/2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației;
- Hotărârea de Guvern nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar;

- Hotărârea de Guvern nr. 22/2007 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a organizațiilor furnizoare de educație;
- Hotărârea de Guvern nr. 1534/2008 privind aprobarea Standardelor de referință și a indicatorilor de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar;
- Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1955/1995 pentru aprobarea Normelor de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor;
- Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4595/2005 referitor la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, cu completările și modificările ulterioare;
- Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 5418/2005 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a centrelor județene/al municipiului București de resurse și de asistență educațională și a regulamentelor-cadru ale instituțiilor din subordine;
- Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 5379/2004 privind Metodologia de organizare și funcționare a serviciilor educaționale prin cadre didactice de sprijin/itinerante pentru copiii cu cerințe educative speciale școlarizați în învățământul de masă;
- Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3250/1998 privind criteriile de normare a personalului didactic auxiliar din învățământul preuniversitar de stat; Notificarea Ministrului Educației Naționale nr. 44990/1999 privind criteriile de normare a personalului nedidactic și didactic auxiliar din unitățile de învățământ preuniversitar de stat;
- Ordine de ministru de aprobare a planurilor și programelor școlare, în vigoare în acest moment.

3.2. *Furnizorul serviciului educațional*

Instituțiile responsabile pentru furnizarea serviciului educațional învățământ primar sunt organizațiile furnizoare de educație cu personalitate juridică și care poartă denumirea de „Școală cu clasele I-IV⁴” sau „Școală cu clasele I-IX⁵”, după caz. Unitățile de învățământ cu clasele I-X sau I-XII/XIII, care școlarizează elevi de ciclul primar, vor purta denumirea corespunzătoare nivelului cel mai înalt de școlarizare, după caz.

Aceste instituții pot funcționa în regim public (instituții de învățământ de stat) sau în regim privat (instituții de învățământ particulare).

3.2.1. **Relațiile de subordonare din echipa sau instituția care furnizează serviciul**

Unitățile de învățământ primar sunt organizate ca unități de învățământ cu personalitate juridică. Aceste unități își desfășoară activitatea sub îndrumarea și controlul direct al inspectoratelor școlare județene/ al municipiului București.

Inspectoratele Școlare Județene și Inspectoratul Școlar al Municipiului București, servicii publice deconcentrate ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu personalitate juridică, controlează aplicarea legislației și monitorizează calitatea activităților de predare-învățare și respectarea standardelor naționale/indicatorilor de performanță, prin inspecție școlară. De asemenea, acestea controlează, monitorizează și evaluează calitatea managementului unităților și instituțiilor de învățământ și coordonează admiterea în licee, evaluările naționale și concursurile școlare la nivelul unităților de învățământ din județ și, respectiv, din municipiul București⁶. Funcțiile de conducere din inspectoratele școlare sunt: inspector școlar general și inspector școlar general adjunct.

În conformitate cu prevederile Legii Educației Naționale nr. 1/2011, unitățile de învățământ preuniversitar cu personalitate juridică sunt conduse de consiliile de administrație, de directori și de directori adjuncți, după caz. În exercitarea atribuțiilor ce le revin, consiliile de administrație și directorii conlucrează cu consiliul profesoral, cu comitetul de părinți și cu autoritățile administrației publice locale. Consiliul de administrație este organul de conducere al unității de învățământ. La ședințele consiliului de administrație participă, de regulă, și un reprezentant al elevilor, cu statut de observator. Consiliul de administrație alege un președinte de ședință din rândul cadrelor didactice, cu mandat de cel mult un an, care conduce ședințele consiliului și semnează hotărârile adoptate. Conducerea executivă a unității de învățământ este exercitată de directorul acesteia.

În cazul unităților de învățământ cu predare integrală în limbile minorităților naționale, directorul are obligația cunoașterii limbii respective. În cazul unităților de învățământ cu secții de predare în limbile minorităților naționale, unul dintre directori are obligația cunoașterii limbii respective. În aceste cazuri, numirea directorului se face cu consultarea organizației care reprezintă minoritatea respectivă în Parlamentul României sau, dacă minoritatea nu are reprezentare parlamentară, cu consultarea Grupului parlamentar al minorităților naționale.

⁴ Măsura introducerii clasei pregătitoare în învățământul primar intră în vigoare începând cu anul școlar 2012-2013, conform art. 361 (3), a., din L.E.N. nr. 1/2011.

⁵ Măsura introducerii clasei a IX-a începe cu generația de elevi care începe clasa a V-a în anul școlar 2011-2012, conform art. 361 (3), b. din L.E.N. nr. 1/2011.

⁶ L.E.N. nr. 1/2011, art. 95 (1).

Standardele de acreditare prevăd necesitatea raportărilor instituțiilor de învățământ față de instituțiile abilitate prin lege și față de principalii purtători de interese din cadrul școlii și din afara acesteia.

Comisiile de evaluare și asigurare a calității din unitățile școlare au atribuția de a întocmi un Raport anual de evaluare internă, pe baza domeniilor și criteriilor stabilite prin Legea nr. 87/2006, pe care îl înaintează Inspectoratului Școlar Județean/ Inspectoratului Școlar al Municipiului București și Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, la solicitarea acesteia. Raportul anual de evaluare internă se face public.

Unitățile de stat, furnizoare ale serviciului educațional învățământ primar, aduc la cunoștință reprezentanților consiliilor locale aspecte referitoare la starea spațiilor școlare în care se desfășoară procesul instructiv-educativ.

3.2.2. Comisii sau consilii existente

Standardele de acreditare prevăd cerința minimală a existenței organigramei organizațiilor furnizoare de educație și a regulamentelor interne de funcționare, care să conțină linii clare de decizie, comunicare și raportare. De asemenea, standardele de acreditare prevăd funcționarea organismelor de conducere individuală și colectivă – în condițiile prevăzute de legislația în vigoare și de reglementările interne, ca aspect al funcționării curente a unității de învățământ. La nivelul fiecărei unități școlare funcționează:

a) *Consiliul de administrație*, organul de conducere al unității de învățământ, care este format din 7, 9 sau 13 membri, în funcție de mărimea unităților de învățământ⁷ și funcționează conform prevederilor art. 96 din Legea Educației Naționale nr. 1/2011.

b) *Consiliul profesoral* este alcătuit din totalitatea cadrelor didactice din unitatea școlară cu personalitate juridică; este prezidat de către director și are rol de decizie în domeniul instructiv-educativ.

c) *Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității* este formată din 3-9 membri. Conducerea ei operativă este asigurată de conducătorul organizației sau de un coordonator desemnat de acesta.

d) *Catedrele/ comisiile metodice* din învățământul primar se constituie din minimum patru membri, cadre didactice care predau la clasele respective, pe ani de studiu, pe grupe de clase sau pe ciclul de învățământ. Catedrele/ comisiile metodice înființate la nivelul învățământului primar au ca atribuții principale de a monitoriza activitatea instructiv-educativă și activitatea metodică desfășurată de cadrele didactice în unitatea școlară și de a implementa și ameliora standardele specifice de calitate. Șeful catedrei/ comisiei metodice răspunde în fața directorului și a inspectorului de specialitate de activitatea profesională a membrilor acesteia.

e) La nivelul unităților școlare se constituie *comisii pe probleme specifice*: Comisia pentru curriculum, Comisia pentru asigurarea sănătății și securității în muncă, comisii și colective pe domenii, alte compartimente funcționale. Șefii acestor comisii se numesc de către director, în baza propunerilor primite de către acesta. Programele derulate de comisii trebuie să primească avizul Consiliului profesoral.

f) *Consiliul clasei* este format, la nivelul învățământului primar, din totalitatea personalului didactic de predare și de instruire practică, după caz, al clasei respective și din cel puțin un părinte delegat al Comitetului de părinți al clasei. Președintele Consiliului clasei de la nivelul învățământului primar este învățătorul/ institutorul/ profesorul pentru ciclul primar. Conform prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, Consiliul clasei are ca principale obiective armonizarea cerințelor educative ale personalului didactic de predare și instruire practică, după caz, cu solicitările elevilor și ale părinților, evaluarea progresului școlar al elevilor, stabilirea modalităților de sprijinire a elevilor cu ritm lent de învățare, organizarea de activități suplimentare pentru elevii capabili de performanțe școlare.

g) Serviciile de secretariat, de contabilitate și de administrație, precum și personalul didactic auxiliar (bibliotecarul, laborantul, informaticianul, programatorul, tehnicianul, pedagogul și profesorul documentarist) sunt subordonate directorului unității de învățământ.

h) *Comitetul de părinți* al clasei de nivel primar se alege anual în adunarea generală a părinților clasei, convocată de învățător/ institutor/ profesorul pentru ciclul primar și are rolul principal de a ține legătura cu unitatea școlară și de a acorda sprijin pentru derularea activității instructiv-educative în condiții de calitate. Președintele Comitetului de părinți al fiecărei clase de la nivelul ciclului primar face parte din Consiliul reprezentativ al părinților. Acest Consiliu se poate constitui în Asociația părinților și poate să funcționeze în acord cu propriul regulament de ordine interioară și cu statutul Asociației. Consiliul reprezentativ al părinților își desemnează reprezentanți la nivelul organismelor de conducere ale școlii.

⁷ Idem, art. 96 (2), conform căruia *componenta consiliului de administrație* este: a) 7 membri (în cazul unităților de învățământ de nivel gimnazial cu un singur rând de clase), dintre care: 3 cadre didactice, inclusiv directorul; 2 reprezentanți ai părinților; un reprezentant al primarului; un reprezentant al consiliului local; b) 9 membri, dintre care: 4 cadre didactice, un reprezentant al primarului, 2 reprezentanți ai consiliului local și 2 ai părinților; directorul și directorul adjunct sunt membri de drept ai consiliului de administrație din cota aferentă cadrelor didactice din unitatea de învățământ respectivă; c) 13 membri, dintre care: 6 sunt cadre didactice, un reprezentant al primarului, 3 reprezentanți ai consiliului local și 3 reprezentanți ai părinților. Directorul și directorul adjunct sunt membri de drept din cota aferentă cadrelor didactice din unitate.

3.3. Resursele umane în furnizarea serviciului educațional

3.3.1. Profilul profesional al personalului

Personalul didactic din învățământul primar poate fi format din:

a) profesori pentru învățământul primar (*învățătorii și institutorii*⁸ sunt incluși aici)⁹ – se normează câte un post pentru fiecare clasă de elevi;

b) profesori pentru predarea unor ore de specialitate (limbi străine, educație fizică, religie, alte specialități prevăzute în planul de învățământ, după caz);

c) cadre didactice itinerante/ de sprijin, pentru copiii cu cerințe educaționale speciale.

Pentru ocuparea funcțiilor didactice din învățământul primar trebuie îndeplinite în mod corespunzător următoarele condiții minime de studii:

a) absolvirea cu diplomă a studiilor universitare de licență în profilul postului;

b) absolvirea masterului didactic cu durata de 2 ani;

c) efectuarea unui stagiu practic cu durata de un an școlar, realizat într-o unitate de învățământ, în funcția didactică corespunzătoare studiilor, sub îndrumarea unui profesor mentor¹⁰.

Orele de specialitate pentru predarea limbilor străine, a educației fizice, a religiei, sau a altor discipline corespunzătoare profilului unității școlare și planului cadru al unității de învățământ pot fi predate, după caz, de profesori de specialitate sau de învățători/ institutori/ profesori pentru învățământul primar, dacă aceștia îndeplinesc condițiile de studii prevăzute de lege.

În unitățile pentru învățământ primar poate funcționa personal didactic auxiliar, în conformitate cu prevederile Legii Educației Naționale nr. 1/2011. Personalul didactic auxiliar trebuie să îndeplinească condițiile de studii prevăzute de art. 250 din Legea Educației Naționale nr.1/2011 pentru fiecare categorie de personal.

3.3.2. Selecția și angajarea personalului

Selecția pentru fiecare categorie de personal din învățământul primar se va realiza prin proceduri specifice, iar angajarea prin concurs, conform prevederilor legale.

În unitățile de învățământ poate fi angajat personal didactic cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată sau perioadă determinată de cel mult un an școlar, cu posibilitatea prelungirii contractului, respectiv în plata cu ora, în condițiile legii.

Deciziile privind vacantarea posturilor didactice, organizarea concursurilor pe post și angajarea personalului didactic se iau la nivelul unității de învățământ de către consiliul de administrație, la propunerea directorului. Inspectoratul școlar avizează oferta de posturi didactice/catedre vacante/rezervate.

Posturile didactice se ocupă prin concurs organizat la nivelul unității de învățământ de stat și particular, cu personalitate juridică, conform unei metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu următoarele probe:

a) probă practică sau inspecție specială la clasă și probă scrisă din didactica specialității la angajarea personalului didactic cu contract individual de muncă;

b) prezentarea unui curriculum vitae și susținerea unui interviu la angajarea prin plata cu ora a personalului didactic asociat și a personalului didactic pensionat¹¹.

În învățământul preuniversitar de stat, validarea concursurilor pentru ocuparea posturilor/catedrelor didactice se face de către consiliul de administrație al unității de învățământ care organizează concursul.

În învățământul particular, validarea concursurilor și angajarea pe post se fac de către conducerea unității de învățământ particular și se comunică, în scris, inspectoratului școlar.

⁸ Conform art. 248 (3) din L.E.N. nr. 1/2011, cadrele didactice care ocupă funcții de institutori/institutoare, învățători/învățătoare și care au dobândit formal, nonformal sau informal competențe profesionale până la intrarea în vigoare a legii, îndeplinesc condiția pentru ocuparea funcției didactice de profesor pentru învățământul primar, în baza unei metodologii de recunoaștere și echivalare elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. De asemenea, alin (4) prevede că absolvenților liceelor pedagogice, ai școlilor postliceale pedagogice, ai colegiilor universitare de institutori sau ai altor școli echivalente, încadrați în învățământul preșcolar și primar, care, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, au absolvit ciclul de licență, li se consideră îndeplinită condiția pentru ocuparea funcțiilor didactice de profesor pentru învățământul primar.

⁹ Funcția de profesor pentru învățământ primar se va generaliza pe măsură ce vor ieși din sistem celelalte două, conform L.E.N. nr.1/2011, art. 247 (c).

¹⁰ Art. 7 din Anexa nr. 1 la Ordinul de ministru 3753/09.02.2011, privind aprobarea unor măsuri tranzitorii în sistemul național de învățământ, apărut în Monitorul Oficial nr 104/09.02.2011, stipulează că, până la finalizarea stagiului practic de către prima serie de absolvenți ai masterului didactic, conform Legii nr. 1/2011, condițiile de ocupare a funcțiilor didactice sunt cele prevăzute de dispozițiile aflate în vigoare la începutul anului școlar 2010-2011.

¹¹ Idem, art. 254 (8).

Candidații care au dobândit definitivarea în învățământ, profesori cu drept de practică, și au ocupat prin concurs validat, în condițiile metodologiei, de consiliul de administrație al unității de învățământ un post didactic vacant sunt titulari pe postul ocupat. Directorul unității de învățământ încheie cu aceștia *contractul individual de muncă pe perioadă nedeterminată*.

Cadrele didactice care nu au dobândit definitivarea în învățământ, profesori debutanți, și au ocupat prin concurs validat, în condițiile metodologiei, de consiliul de administrație al unității de învățământ un post didactic vacant, directorul unității de învățământ încheie *contractul individual de muncă pe o perioadă nedeterminată* de cel mult un an școlar. În situația în care acești candidați promovează examenul pentru definitivarea în învățământ, consiliul de administrație poate hotărî modificarea duratei contractului individual de muncă din perioadă determinată în perioadă nedeterminată, iar cu cei care au ocupat un post didactic rezervat, directorul unității de învățământ încheie contractul individual de muncă pe o perioadă de cel mult un an școlar, respectiv până la revenirea titularului pe post. Consiliul de administrație al unității de învățământ poate decide prelungirea contractului individual de muncă și în anul școlar următor, în situația în care postul rămâne rezervat.

Pentru *personalul de conducere*, funcția de director și de director adjunct se ocupă prin concurs public de către cadre didactice titulare membre ale *corpului național de experți în management educațional*; concursul se organizează de către unitatea de învățământ, prin consiliul de administrație, iar în urma promovării concursului, directorul încheie contract de management cu primarul/primarul de sector al unității administrativ-teritoriale, respectiv președintele consiliului județean pe raza căreia se află unitatea de învățământ.

Pentru personalul nedidactic și didactic auxiliar selecția și angajarea se realizează de către unitatea de învățământ, în condițiile legii¹². Structura și numărul posturilor pentru personalul didactic auxiliar din învățământul de stat se stabilesc de către Consiliul de administrație al unității de învățământ, pe baza criteriilor de normare, elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pentru fiecare categorie de personal.

3.3.3. Necesarul de personal raportat la cerințele serviciului (incluzând și nevoile beneficiarului)

Necesarul de personal didactic calificat este stabilit ținându-se cont de oferta educațională, de planul de școlarizare și de specificul activităților desfășurate.

La nivelul învățământului primar formațiunile de studiu sunt constituite în clase care cuprind în medie 20 de elevi, dar nu mai puțin de 12 și nu mai mult de 25. Prin excepție de la aceste prevederi, în localitățile în care există cerere pentru forma de învățământ în limba maternă a unei minorități naționale, efectivele formațiunilor de studiu pot fi mai mici decât minimul prevăzut de lege. Decizia privind înființarea și funcționarea acestor formațiuni de studiu aparține Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu consultarea consiliului de administrație al unității de învățământ respective.

În unitățile de învățământ preuniversitar activitatea personalului didactic de predare se realizează într-un interval de timp zilnic de 8 ore, respectiv 40 de ore pe săptămână, și cuprinde:

- a) activități didactice de predare-învățare-evaluare și de instruire practică și examene de final de ciclu de studii, conform planurilor-cadru de învățământ;
- b) activități de pregătire metodică-științifică;
- c) activități de educație, complementare procesului de învățământ: mentorat, școala după școală, învățare pe tot parcursul vieții.

Norma didactică în învățământul preuniversitar este: un post de profesor pentru învățământul primar pentru fiecare clasă sau pentru clase simultane din cadrul acestuia, unde nu se pot constitui clase separate. Norma didactică în învățământul preuniversitar cuprinde ore prevăzute în planurile-cadru de învățământ la disciplinele corespunzătoare specializării sau specializărilor înscrise pe diploma de licență ori pe certificatul de absolvire a unui modul de minimum 90 de credite transferabile care atestă obținerea de competențe de predare a unei discipline din domeniul fundamental aferent domeniului de specializare înscris pe diplomă.

Orele de limbi străine prevăzute în planul de învățământ pentru învățământul primar pot fi predate de profesori de specialitate, sau de profesori pentru învățământul primar, dacă aceștia din urmă fac dovada calificării prin diploma de studii sau prin atestat eliberat de liceul pedagogic pentru limba respectivă, validat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Orele de limbi străine nu se includ în norma învățătorului/ institutorului/ profesorului pentru învățământ primar.

Orele de educație fizică prevăzute în planul de învățământ pentru învățământul primar sunt predate de profesori de specialitate sau de profesori pentru învățământul primar.

Orele de limbi străine și educație fizică pot face parte din norma profesorilor de specialitate sau pot fi efectuate în regim de plată cu ora sau cumul.

Orele de specialitate ale ciclului primar organizat în cadrul învățământului de artă și sportiv se realizează pe grupe sau individual, potrivit criteriilor stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, și se predau de către profesori de specialitate.

¹² Idem, art. 250.

Orele de religie pot fi predate de personalul didactic care îndeplinește condițiile de studii legale și abilitat în baza protocoalelor încheiate între Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și cultele religioase recunoscute oficial de stat.

Consilierea psihopedagogică și orientarea școlară și profesională vor fi asigurate de către profesori de specialitate din cabinetele de asistență psihopedagogică înființate la nivelul unităților de învățământ. Un profesor consilier asigură asistența psihopedagogică pentru 800 de elevi.

Terapia tulburărilor de limbaj și de comunicare se asigură de către un profesor logoped pentru 500 de elevi de clasele I-IV.

Elevii cu cerințe educative speciale din învățământul primar vor beneficia de servicii educaționale prin cadre didactice de sprijin/ itinerante, normate conform Anexei la Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 5379/2004.

Personalul didactic de conducere, de îndrumare și de control poate fi degrevat parțial de norma didactică de predare, pe baza normelor aprobate prin Ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Structura și numărul posturilor pentru personalul *didactic auxiliar și nedidactic* se stabilesc de către Consiliul de administrație al unității de învățământ, pe baza criteriilor de normare elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului pentru fiecare categorie de personal.

Conform normelor în vigoare și până la apariția noilor reglementări metodologice impuse de intrarea în vigoare a Legii Educației Naționale nr. 1/2011, la încadrarea personalului didactic auxiliar/ nedidactic în unitățile de învățământ de stat care furnizează serviciul educațional învățământ primar se vor respecta prevederile Ordinului Ministrului Educației Naționale nr. 3250/1998 privind criteriile de normare a personalului didactic auxiliar din învățământul preuniversitar de stat, precum și cele ale Notificării Ministrului Educației Naționale nr. 44990/1999 privind criteriile de normare a personalului nedidactic și didactic auxiliar din unitățile de învățământ preuniversitar de stat.

Necesarul de personal didactic auxiliar și nedidactic este următorul:

- bibliotecar, 1 post pentru fiecare bibliotecă având peste 10.000 de volume înregistrate și cel puțin 900 de elevi și cadre didactice cu fișă de cititor;
- laborant, 1 post; se poate norma numai dacă există două catedre de chimie sau trei catedre de biologie ori patru catedre de fizică sau de discipline tehnologice prevăzute cu ore de laborator în planul de învățământ;
- pedagog, 1 post la 80 de elevi interni și semiinterni, în medie;
- secretar, 1 post pentru fiecare 400 elevi, în medie;
- administrator, 1 post pentru fiecare unitate de învățământ care are sediu și spații proprii;
- îngrijitor, 1 post pentru fiecare 600 mp.

Timpul săptămânal de activitate a personalului didactic auxiliar este identic cu cel stabilit pentru personalul cu funcții echivalente din celelalte sectoare bugetare, potrivit legii. Sarcinile acestuia sunt prevăzute în fișa individuală a postului.

3.3.4. Obiective și proceduri de dezvoltare a resurselor umane

Dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională sunt fundamentate pe standardele profesionale pentru profesia didactică, standarde de calitate și competențe profesionale și au următoarele finalități generale, conform legii¹³:

- a) actualizarea și dezvoltarea competențelor în domeniul de specializare corespunzător funcției didactice ocupate, precum și în domeniul psihopedagogic și metodic;
- b) dezvoltarea competențelor pentru evoluția în cariera didactică prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice;
- c) dobândirea sau dezvoltarea competențelor de conducere, de îndrumare și de control;
- d) dobândirea de noi competențe prin programe de conversie pentru noi specializări și/sau ocuparea de noi funcții didactice, altele decât cele ocupate în baza formării inițiale;
- e) dobândirea unor competențe complementare prin care se extinde categoria de activități ce pot fi prestate în activitatea curentă, cum ar fi predarea asistată de calculator, predarea în limbi străine, consilierea educațională și orientarea în carieră, educația adulților și altele;
- f) dezvoltarea și extinderea competențelor transversale privind interacțiunea și comunicarea cu mediul social și cu mediul pedagogic, asumarea de responsabilități privind organizarea, conducerea și îmbunătățirea performanței strategice a grupurilor profesionale, autocontrolul și analiza reflexivă a propriei activități și altele.

Standardele minime de calitate prevăd pentru fiecare unitate care oferă servicii educaționale:

- existența unor criterii, metodologii și instrumente clare și transparente de evaluare a personalului didactic, adecvate tipului de învățământ;
- stabilirea împreună, de către conducerea unității respective și de către cadrele didactice, a unor planuri individuale de remediere a punctelor slabe identificate;
- existența unor proceduri proprii, transparente, de evaluare a progresului în dezvoltarea profesională a corpului profesoral.

¹³ Idem, art. 244 (4).

Pentru a se asigura actualizarea și dezvoltarea competențelor, inclusiv dezvoltarea de noi competențe, în funcție de evoluția sistemului de educație și al curriculum-ului, cadrele didactice au obligativitatea de a participa periodic la programe de formare continuă, astfel încât să acumuleze, la fiecare interval consecutiv de 5 ani, considerat de la data promovării examenului de definitivare în învățământ, minimum 90 de credite profesionale transferabile¹⁴.

Personalul didactic din cadrul unităților școlare din învățământul primar poate participa și la cursurile de formare în specialitate organizate de diferiți furnizori de formare profesională, avizate în prealabil de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Obiectivele strategice ale unității de învățământ referitoare la dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din învățământul primar sunt cuprinse în proiectul de dezvoltare instituțională și trebuie să fie în acord cu viziunea, misiunea și tipul organizației furnizoare de educație.

3.3.5. Drepturile și obligațiile personalului din cadrul serviciului furnizat

Drepturile și obligațiile personalului didactic sunt prevăzute în Legea Educației Naționale nr. 1/2011, Titlul IV privind Statutul personalului didactic și în Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar.

Din personalul didactic pot face parte persoanele care au capacitatea de exercitare deplină a drepturilor, precum și o conduită morală conformă deontologiei profesionale și sunt apte din punct de vedere medical pentru îndeplinirea funcției.

Nu pot ocupa posturi didactice în învățământul primar sau posturi de conducere persoanele care desfășoară activități incompatibile cu demnitatea funcției didactice.

Personalul didactic are obligații și răspunderi de natură profesională, materială și morală care garantează realizarea procesului instructiv-educativ, conform legii.

Drepturile personalului didactic din învățământul primar se referă, în principal, la:

- concediul anual cu plată, în perioada vacanțelor școlare, cu o durată de 62 de zile lucrătoare;
- 6 luni de concediu plătit pentru redactarea tezei de doctorat sau a unor lucrări în interesul învățământului, pe bază de contract de cercetare ori de editare;
- salarii compensatorii, conform legii, în situația desființării unei unități de învățământ de stat;
- inițiativă profesională în ceea ce privește: conceperea activității profesionale și realizarea obiectivelor educaționale ale disciplinelor de învățământ prin metodologii care respectă principiile psihopedagogice; utilizarea bazei materiale și a resurselor învățământului în scopul realizării obligațiilor profesionale; punerea în practică a ideilor novatoare pentru modernizarea procesului de învățământ;
- asigurarea derulării activității didactice fără perturbarea acesteia de nicio autoritate școlară sau publică;
- protecția cadrului didactic de către autoritățile responsabile cu ordinea publică în spațiile școlare;
- dreptul de participare la viața socială: asocieri sindicale, culturale, profesionale, participări la manifestări științifice sponsorizate organizate în străinătate (cu aprobarea consiliului de administrație pentru acoperirea unor cheltuieli din fonduri extrabugetare);
- participarea la activități de formare continuă;
- decontarea cheltuielilor de transport, în condițiile legii, pentru personalul didactic din unitățile de învățământ conexe care nu dispune de locuință în localitatea unde are postul;
- plata taxelor de înscriere la concursurile de admitere în învățământul superior și gratuitate la cazare în cămine și internate;
- concediu fără plată pentru continuarea studiilor sau specializării;
- compensație de la bugetul asigurărilor sociale de stat a 50% din valoarea cazării, mesei și a tratamentului în bazele de odihnă și tratament.

Obligațiile personalului didactic sunt prevăzute în fișa postului și vizează:

- obligațiile prevăzute în statut;
- utilizarea rezultatelor autoevaluării elevilor, a evaluării și a feed-back-ului pentru optimizarea activității;
- informarea regulată a elevilor și/ sau a părinților acestora privind progresul realizat;
- participarea o dată la 5 ani la un program de perfecționare recunoscut și acumularea unui număr minim de 90 credite pretransferabile;
- răspunderea disciplinară pentru încălcarea îndatoririlor ce le revin, potrivit contractului colectiv de muncă, precum și pentru încălcarea normelor de comportare care dăunează interesului învățământului și prestigiului instituției.

3.3.6. Drepturile și obligațiile beneficiarilor serviciului educațional

Beneficiarii primari ai învățământului primar sunt elevii. Beneficiarii secundari sunt familiile elevilor. Comunitatea locală și societatea, în general, sunt beneficiari terțiari ai învățământului preuniversitar.

Învățământul preuniversitar este centrat pe beneficiari. Toate deciziile majore sunt luate, conform legii¹⁵, prin consultarea reprezentanților beneficiarilor primari, respectiv a Consiliului Național al Elevilor sau a altor asociații

¹⁴ Idem, art. 245 (6).

¹⁵ Idem, art. 80 (1).

reprezentative ale elevilor și prin consultarea obligatorie a reprezentanților beneficiarilor secundari și terțiari, respectiv a structurilor asociative reprezentative ale părinților, a reprezentanților mediului de afaceri, a autorităților administrației publice locale și a societății civile.

Potrivit legii, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, împreună cu Consiliul Național al Elevilor și organizațiile guvernamentale și nonguvernamentale reprezentative, elaborează Statutul în care sunt prevăzute drepturile și îndatoririle elevilor, care se aprobă prin Ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului. În baza acestui statut, fiecare unitate de învățământ își elaborează regulamentul școlar propriu¹⁶.

Elevii din învățământul de stat și particular se bucură de toate drepturile constituționale și de egalitate în toate drepturile conferite de calitatea de elev.

Elevii din unitățile de învățământ de nivel preuniversitar au următoarele *drepturi specifice* prevăzute de Legea Educației Naționale și regulamentul specific de funcționare al acestora:

- de a beneficia de facilitățile școlare stabilite prin normele Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;
- tarif redus cu 50% pentru transportul local în comun, de suprafață, naval și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar și naval, pe tot parcursul anului calendaristic;
- decontarea cheltuielilor de transport, în limita a 50 km, elevilor care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu;
- tarife reduse cu 75% pentru accesul la muzee, la concerte, la spectacole de teatru, de operă, de film și la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice;
- de a folosi în mod gratuit materialele și auxiliarele curriculare puse la dispoziție de către unitatea de învățământ;
- de a participa la activități extracurriculare;
- de a beneficia de burse (de performanță, de merit, de studiu, de ajutor social) și alte forme de sprijin material, acordate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;
- de a fi premiați, în funcție de rezultatele obținute;
- de a beneficia de asistență medicală;
- de a fi informați cu regularitate privind progresul realizat;
- posibilitatea, pentru elevii cu performanțe școlare excepționale, de a promova 2 ani într-un an școlar, conform metodologiei elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;
- dreptul de a nu li se leza demnitatea sau personalitatea de către nicio activitate organizată în unitatea de învățământ;
- dreptul de a contesta modalitățile și rezultatele evaluării. Contestația se adresează cadrului didactic respectiv, care are obligația de a motiva/justifica modalitatea de evaluare și rezultatele acesteia. În situația în care argumentele nu sunt considerate satisfăcătoare, elevul/reprezentantul său legal se pot adresa directorului unității școlare, care, pentru soluționarea contestației, va desemna profesori de specialitate care nu predau la clasa respectivă;
- dreptul de a putea fi cazați în internate și de a lua masa la cantinele școlare, în condițiile stabilite prin regulamente de organizare și funcționare a unităților respective;
- dreptul de a putea alege pentru studiu, cu acordul părinților/ tutorei legal instituit, religia și confesiunea sau, la solicitarea scrisă a părinților/ tutorei legal instituit, de a putea să nu frecventeze orele de religie.

Obligațiile specifice ale beneficiarilor sunt, de asemenea, prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare:

- de a frecventa cursurile;
- de a se pregăti la fiecare disciplină de studiu;
- de a-și însuși cunoștințele prevăzute de programele școlare;
- de a avea o comportare civilizată și o ținută decentă, atât în unitatea de învățământ, cât și în afara ei;
- de a reprezenta unitatea de învățământ în competițiile naționale și internaționale;
- de a cunoaște și respecta regulamentul de ordine interioară, regulile de circulație și cele cu privire la apărarea sănătății.

Părintele/ tutorele legal este obligat să ia măsuri pentru școlarizarea elevului, pe perioada învățământului obligatoriu.

Părintele sau tutorele legal răspunde pentru distrugerile materiale din patrimoniul școlii cauzate de elev.

Părinții/ tutorii legali ai copiilor din ciclul primar:

- au dreptul de a alege felul educației și forma de învățământ pentru elevul minor;
- au dreptul și obligația de a colabora cu unitatea de învățământ, în vederea realizării obiectivelor educaționale;
- au dreptul de a se implica în sprijinirea activității cadrelor didactice din școală, în mod independent, sau în cadru organizat, asigurat de Comitetul de părinți al clasei, Consiliul reprezentativ al părinților/ Asociația de părinți, inclusiv prin atragerea de resurse extrabugetare, care vor fi utilizate pentru dezvoltarea bazei materiale, acordarea de premii și burse elevilor, sprijinirea financiară a unor activități extrașcolare sau a copiilor care provin din familii cu situație materială precară.

¹⁶ Idem, art. 80 (2).

Părinții / tutorii legali ai copiilor din ciclul primar:

- au obligația ca, cel puțin lunar, să ia legătura cu învățătorul/ institutorul/ profesorul pentru învățământul primar, pentru a cunoaște evoluția copilului lor;
- au obligația să asigure frecvența copiilor în unitățile de învățământ.

Conform art. nr. 86 din Legea Educației Naționale, unitățile de învățământ încheie cu părinții, în momentul înscrierii elevilor în Registrul unic matricol, un *Contract educațional*, în care sunt înscrise drepturile și obligațiile reciproce ale părților. Contractul educațional-tip este aprobat prin Ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și este particularizat, la nivelul fiecărei unități de învățământ, prin decizia consiliului de administrație.

Nerespectarea prevederilor contractului educațional-tip de către unitatea de învățământ este sancționată de inspectoratul școlar, în conformitate cu prevederile metodologiei aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

3.4. Infrastructura și baza materială necesară serviciului

3.4.1. Cerințe legate de imobile

Serviciul educațional învățământ primar este furnizat în imobile proprii și/ sau închiriate, concesionate, în comodat, sau deținute sub orice altă formă legală. Spațiile de învățământ trebuie să respecte normele prevăzute de Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1955/1995. Ele trebuie să fie în concordanță cu planul de școlarizare prognozat, cu oferta educațională și cu specificul activităților desfășurate. Pentru spațiile școlare trebuie să existe autorizație sanitară de funcționare și aviz PSI.

Imobilele în care se furnizează serviciul educațional învățământ primar trebuie să răspundă următoarelor cerințe constructive și de amplasament:

- să fie situate în zone ferite de surse poluante și de zgomote, în afara arterelor de mare circulație;
- să aibă ferestrele claselor orientate spre sud, sud-est, sud-vest, est sau vest, în funcție de zonele climatice;
- între clădirea unității și accesul în curtea acesteia să fie prevăzut un spațiu verde cu lățimea de minim 25 m, cu rol în reducerea influențelor zgomotului stradal (dacă este cazul);
- terenul aferent trebuie să aibă între 10-50 mp/elev/tură, în funcție de factorii geografici, de mediu – urban, rural – și de specificul unității: cu/fără internat și cantină;
- terenul aferent să fie împrejmuit și ales astfel încât să împiedice bălțirea apei pluviale;
- clădirile trebuie să aibă avizul prealabil al inspectoratului de poliție sanitară și medicină preventivă județean/ al municipiului București.

3.4.2. Facilități și cerințe

Funcționarea claselor nu va putea avea loc în internate, decât în situații excepționale, cu avizul Inspectoratului de poliție sanitară și medicină preventivă la nivel teritorial.

Clădirile în care se furnizează serviciul învățământ primar trebuie să fie prevăzute cu rampe de acces pentru persoanele cu nevoi speciale.

În interiorul unităților de învățământ circulația elevilor va fi separată de cea pentru activitățile gospodărești.

Instituțiile care se furnizează serviciul învățământ primar trebuie să ofere condițiile (săli de sport, terenuri) pentru desfășurarea orelor de educație fizică.

3.4.3. Cerințe tehnice și sanitare

1. Cerințe tehnice și sanitare impuse de regimului de încălzire:

- oscilațiile de temperatură din interiorul încăperilor nu vor depăși 2°C în perioada în care elevii se află în încăperile respective;
- diferențele dintre temperatura încăperilor destinate activității și cea a anexelor (coridoare, vestiare ș.a.) nu vor depăși 3°C;
- în sălile de clasă și de cursuri se vor asigura o temperatură de 18-20 grade C și o umiditate relativă de 20-60%; în sălile de educație fizică temperatura va fi de 16-18 grade C, iar în dormitoare se vor asigura o temperatură de 18-19 grade C și o umiditate relativă de 30-60%;
- sistemele de încălzire utilizate nu trebuie să permită degajarea de substanțe toxice în încăperi. Suprafața de încălzire va avea o temperatură ce nu va depăși 70-80°C pentru a nu se scădea umiditatea relativă sub 30%.
- în sălile de gimnastică se vor asigura pardoseli din materiale izoterme (parchet, dușumea) sau izolații termice (linoleum).

2. Cerințe privind ventilația:

- spațiile trebuie să fie ventilate natural; pentru asigurarea unei ventilații naturale permanente, oberlihturile vor avea o suprafață totală de cel puțin 1/50 din suprafața încăperii; sensul de deschidere a acestora va fi spre interior și în sus;

- mijloacele de ventilație trebuie să asigure o primenire a aerului de cel puțin 3 schimburi pe oră, în sălile de clasă și de cursuri pentru elevi, și 5 schimburi pe oră, în grupurile sanitare;
- se va asigura o viteză a curenților de aer de 0,2-0,3 m/s în sălile de clasă și o viteză a curenților de aer de 0,2-0,3 m/s în dormitoare;
- în sălile de clasă și cursuri se va asigura un cubaj de aer de 5-8 mc pentru o persoană, iar în dormitoare cubajul de aer pentru școlarii între 7-10 ani va fi de 10-12 mc. Cubajul pentru sălile unde se desfășoară procesul instructiv-educativ, cu excepția sălilor de educație fizică, se va calcula fără luarea în considerare a înălțimii mai mare de 3 m a acestora.
- sălile de educație fizică vor fi ventilate natural.

3. Cerințe privind iluminatul:

- iluminat natural direct, cu un raport luminos de 1/4 - 1/5 în încăperile destinate activității școlarelor mici, de 1/6 - 1/8 în cele destinate odihnei acestora și de 1/3 în sălile de desen și în ateliere;
- se va evita reducerea iluminatului natural prin obstacole exterioare, perdele sau prin culori închise folosite la zugrăvirea interioarelor;
- iluminatul artificial fluorescent din sălile de clasă, din bibliotecă, din laboratoare și cabinete, va asigura minimum 300 lucși (pentru iluminatul incandescent 150 lucși sau minimum 24 W/mp); iluminat artificial de 200 lucși în sălile de educație fizică;
- iluminatul artificial va asigura o iluminare uniformă a spațiilor în care se desfășoară activitatea, astfel încât să evite efectele de pâlpare (stroboscopic), fenomenele de strălucire și de modificare a culorilor;
- se va asigura primirea luminii din partea stângă.

4. Cerințe privind vestiarele și spațiile sanitare:

- grupuri sanitare separate pe sexe în spațiile școlare;
- vestiare și grupuri sanitare separate pe sexe, la sălile de educație fizică;
- surse de apă cu jet ascendent și chiuvete pentru spălarea mâinilor în vestibulul grupurilor sanitare, spațiile de recreație, sălile de mese și sălile de educație fizică. În lipsa acestora, se vor monta recipiente care să asigure minimum 3-4 litri/elev/tură.

5. Cerințe privind mobilierul:

- mesele și băncile vor avea dimensiuni corespunzătoare înălțimii elevilor. Tipurile de mobilier vor fi avizate de Ministerul Sănătății;
- în sălile de clasă, scaunele vor fi prevăzute cu spătar.

Nivelul de zgomot (acustic-echivalent continuu Leq) în încăperile pentru activitatea teoretică a școlarelor mici nu va depăși 35 dB (A), curba de zgomot 30.

Unitățile trebuie să fie racordate la sistemele publice de canalizare sau, în lipsa acestora, să-și prevadă instalații proprii pentru colectarea, tratarea și evacuarea reziduurilor fecaloid-menajere și a apelor uzate, nepoluante.

Unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea școlarelor mici vor fi dotate și aprovizionate permanent cu utilajele, materialele și substanțele necesare pentru întreținerea curățeniei și efectuarea operațiunilor de dezinfectie, dezinsecție și deratizare.

3.4.4. Întreținere

Vor fi respectate normele prevăzute de Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1955/1995 privind sănătatea în Unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor (norme privind iluminarea, încălzirea, ventilația, canalizarea, dezinfectia, curățenia și dotarea cu materiale necesare curățeniei și igienei personale).

3.4.5. Consum legat direct de furnizarea serviciului

Furnizorul de serviciu învățământ primar trebuie să asigure dotările necesare, prevăzute în Normativul de dotare minimală pentru învățământul primar, aprobat prin OMEC nr. 3263/2006, în concordanță cu efectivele de elevi din cadrul formațiunilor de studiu și să demonstreze preocupare pentru îmbunătățirea dotării spațiilor școlare.

3.4.6. Consumul indirect la furnizarea serviciului (utilități)

Pentru realizarea activităților specifice:

Furnizorul de educație va asigura desfășurarea activității instructiv-educative în condițiile cerute de Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1955/1995 privind Normele de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor. Astfel, consumurile energetice vor asigura o temperatură de 18-20 grade C în sălile de clasă (18-19 în dormitoare), un iluminat artificial cu 300 lucși (200 de lucși pentru sălile de educație fizică), sau pentru iluminatul incandescent 150 lucși sau minimum 24 W/mp, precum și necesarul de apă, în funcție de numărul elevilor. Se vor asigura materialele necesare întreținerii stării permanente de curățenie, a curățeniei generale, a dezinfectiei și dezinsecției spațiilor.

Pentru realizarea activităților conexe:

Consumul indirect va fi calculat în funcție de caracteristicile spațiilor auxiliare și/ sau de numărul elevilor beneficiari ai acestora, astfel încât să răspundă cerințelor sanitare specificate prin Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1955/1995 privind Normele de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor.

3.5. Furnizarea serviciului

3.5.1. Modalități de furnizare a serviciului

Interacțiune directă, individuală sau de grup, cu beneficiarul, în spațiile special amenajate și dotate (săli de sport, baze sportive) de care dispune furnizorul.

3.5.2. Activitățile care sunt incluse în servicii

• Activități incluse în serviciul educațional învățământ primar și asigurate gratuit:

- **activități realizate în mediul școlar**

Lecția – ca formă de bază a procesului instructiv-educativ, prin care se asigură realizarea obiectivelor specifice pentru fiecare disciplină cuprinsă în planul-cadru de învățământ, pentru fiecare clasă din învățământul primar. Furnizorul de serviciu învățământ primar/ primar integrat asigură organizarea și desfășurarea activităților instructiv-educative în cadrul lecțiilor, în concordanță cu obiectivele și cerințele stabilite prin programa de învățământ pentru fiecare clasă. În furnizarea serviciului educațional învățământ primar se urmărește aplicarea strategiilor moderne de instruire și adaptarea procesului instructiv-educativ la nivelul fiecare elev, în funcție de particularitățile psihoindividuale și de vârstă ale acestora. Elevii cu cerințe educative speciale, integrați în învățământul de masă, beneficiază de planuri de învățământ modificate, de programe școlare adaptate și de programe de intervenție personalizate.

- **activități realizate în mediul extrașcolar**, derulate prin intermediul unor activități opționale sau facultative, cu valoare formativă pentru elevi

Activitățile extrașcolare se organizează și se desfășoară de către furnizorul de serviciu educațional învățământ primar ca formă complementară de realizare a conținutului instruirii și educației. Activitățile extrașcolare furnizate în cadrul serviciului învățământ primar pot avea conținut științific, cultural-artistic, umanitar, ecologic, moral-civic, tehnico-aplicativ, turistic, sportiv, precum și caracter recreativ.

Concursurile pe obiecte de învățământ, tehnico-aplicative, științifice, concursurile sportive sau artistice, taberele de creație artistică, taberele sportive, campionatele școlare, festivalurile, activitățile de performanță din domeniul sportului și artelor organizate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sau în colaborare cu alte ministere și instituții, asigură cadrul de manifestare a copiilor cu aptitudini și performanțe în domeniile artistic și sportiv și se bucură de sprijin financiar și material din partea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și a altor ministere interesate și/ sau din partea consiliilor locale sau județene/ Consiliului General al Municipiului București.

Activități care nu sunt incluse în serviciul educațional învățământ primar, pentru care beneficiarii trebuie să contribuie din punct de vedere financiar:

- excursiile și taberele școlare, participarea la spectacole, vizitele la muzee, alte activități extrașcolare decât cele organizate, coordonate și finanțate de/ cu sprijinul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;
- asigurarea mesei, cazării sau transportului elevilor.

Activități care nu sunt incluse în serviciul educațional învățământ primar, pentru care beneficiarii nu trebuie să contribuie din punct de vedere financiar:

Consultațiile individuale și de grup se acordă de către cadrele didactice care predau la clasă pentru elevii ciclului primar și părinții acestora, în afara orelor de predare, conform orarului convenit pentru fiecare clasă, precum și la solicitarea beneficiarilor.

Asistența psihopedagogică și orientarea școlară și profesională a elevilor ciclului primar este asigurată prin profesori de specialitate (psihologi, psihopedagogi, sociologi). Cabinetele de asistență psihopedagogică, organizate la nivelul unităților școlare, asigură informarea, cunoașterea și consilierea psihopedagogică a elevilor ciclului primar, prin consultații individuale și colective, acțiuni de îndrumare a părinților/ tutorilor legali ai elevilor și de colaborare cu comunitățile locale, în scopul orientării școlare, profesionale și a carierei elevilor.

Terapia tulburărilor de limbaj și comunicare, asigurată prin centrele logopedice de specialitate de către profesori logopezi, vizează:

- a) depistarea, evaluarea complexă și identificarea tulburărilor de limbaj și de comunicare la școlarii mici;
- b) corectarea, recuperarea, compensarea, adaptarea și integrarea școlară și socială a elevilor;
- c) corectarea tulburărilor de limbaj și de comunicare, în vederea diminuării riscului de eșec școlar.

Asistența educațională, terapiile specifice și consilierea psihopedagogică pentru integrarea școlară a elevilor cu cerințe educative speciale din învățământul primar este asigurată de personal specializat din sfera educației speciale

(cadre didactice de sprijin/itinerante), în urma evaluării complexe a elevilor, la recomandarea comisiilor interne de evaluare continuă. De acest tip de asistență educațională beneficiază:

- elevii cu certificat de expertiză și orientare școlară și profesională eliberat de comisia de protecție a copilului;
- elevi cu dificultăți de învățare sau de dezvoltare care au recomandat comisei interne de evaluare continuă din școală;
- elevi cu cerințe educaționale speciale pentru care există o solicitare scrisă din partea familiei.

În învățământul particular, costurile tuturor categoriilor de activități sunt suportate de către beneficiari.

3.5.3. Cerințele de calitate care sunt legate de activitățile de mai sus

Cerințele care privesc asigurarea calității activităților furnizate prin serviciul învățământ primar se referă la:

- proiectarea activităților instructiv-educative realizate cu elevii;
- asigurarea logisticii și organizarea spațiului de instruire și educare a elevilor pentru buna desfășurare a activităților;
- realizarea procesului instructiv-educativ utilizând strategii moderne, adaptate particularităților de vârstă și individuale ale elevilor;
- gestionarea activităților conexe, astfel ca acestea să susțină buna desfășurare a procesului instructiv-educativ.

3.5.4. Durata serviciului

Durata serviciului educațional învățământ primar este, conform Legii Educației Naționale nr. 1/2011, de 5 ani și corespunde clasei pregătitoare, urmată de clasele I-IV. Învățământul primar este parte a învățământului obligatoriu. Serviciul educațional învățământ primar se adresează, de regulă, copiilor cu vârsta cuprinsă între 6 și 11 ani și poate fi furnizat până la împlinirea vârstei de 14 ani. La cererea scrisă a părinților, tutorilor sau susținătorilor legali, pot fi înscriși în clasa I și copiii care împlinesc vârsta de 6 ani până la sfârșitul anului calendaristic, dacă dezvoltarea lor psihosomatică este corespunzătoare, sau înscrierea poate fi amânată cu un an pentru copiii care împlinesc vârsta de 6 ani până la sfârșitul anului calendaristic. Pentru persoanele care, din diferite motive, nu au absolvit ciclul primar până la vârsta de 14 ani, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului poate aproba organizarea de cursuri de pregătire în vederea promovării claselor I-IV.

Conform Legii Educației Naționale, elevii învățământului primar cu aptitudini și performanțe școlare excepționale pot promova 2 ani de studiu într-un an școlar, în interiorul ciclului de învățământ. Programul nu se aplică pentru clasele de început de ciclu școlar, iar elevii pot beneficia de program o singură dată pe durata ciclului primar, cu respectarea prevederilor legale. Perioada de școlarizare se poate prelungi pentru elevii claselor a II-a, a III-a, a IV-a declarați repetenți și care sunt nevoiți să reia cursurile claselor respective. În învățământul primar, repetenția apare numai după finalizarea ciclului de achiziții fundamentale (clasa a II-a).

Copiii care nu frecventează cursurile de zi ale învățământului primar, depășind cu mai mult de doi ani vârsta clasei respective, se află în situația de abandon școlar. Aceștia pot fi reînscrisi, la cerere, la alte forme de învățământ primar, pentru care se constituie formațiuni de studiu separate. Tinerii care au depășit cu mai mult de 4 ani vârsta școlară își pot completa educația de bază prin parcurgerea unor programe de tip „A doua șansă”, conform metodologiei Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Elevii declarați repetenți la clasele a II-a, a III-a, a IV-a, sau în situație de abandon școlar, în clasele I-IV ale învățământului primar, cursuri de zi, se pot reînmatricula, la cerere, la același nivel/ ciclu de învățământ la forma de învățământ „zi” în următorii doi ani consecutivi, redobândind calitatea de elev, sau după mai mult de 2 ani, la alte forme de învățământ. Elevii declarați repetenți la clasele a II-a, a III-a, a IV-a, sau în situație de abandon școlar, în clasele I-IV ale învățământului primar, care au urmat cursurile altor forme de învățământ se pot reînmatricula, la cerere, la orice formă de învățământ, cu excepția celei de zi.

3.6. Asigurarea calității serviciului

3.6.1. Indicatori de realizare

Indicatorii sunt instrumente de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de o organizație furnizoare de educație, prin raportare la standarde. Pentru asigurarea calității serviciului învățământ primar se utilizează următoarele categorii de indicatori:

- indicatori utilizați în evaluarea calității educației;
- indicatori ai Sistemului național de indicatori pentru educație (SNIE);
- indicatori de risc și de rezultat.

Evaluarea calității educației are în vedere următorii **43 de indicatori**:

1. Existența, structura și conținutul documentelor proiective (proiectul de dezvoltare și planul de implementare);
2. Organizarea internă a unității de învățământ;
3. Existența și funcționarea sistemului de comunicare internă și externă;
4. Funcționarea curentă a unității de învățământ;

5. Existența și funcționarea sistemului de gestionare a informației; înregistrarea, prelucrarea și utilizarea datelor și informațiilor;

6. Asigurarea serviciilor medicale pentru elevi;
7. Asigurarea securității tuturor celor implicați în activitatea școlară, în timpul desfășurării programului;
8. Asigurarea serviciilor de orientare și consiliere pentru elevi;
9. Existența și caracteristicile spațiilor școlare;
10. Dotarea spațiilor școlare;
11. Accesibilitatea spațiilor școlare;
12. Utilizarea spațiilor școlare;
13. Existența, caracteristicile și funcționalitatea spațiilor administrative;
14. Existența, caracteristicile și funcționalitatea spațiilor auxiliare;
15. Accesibilitatea spațiilor auxiliare;
16. Utilizarea spațiilor auxiliare;
17. Dotarea cu mijloacele de învățământ și cu auxiliare curriculare;
18. Existența și dezvoltarea fondului bibliotecii școlare/ centrului de informare și documentare;
19. Dotarea cu tehnologie informatică și de comunicare;
20. Accesibilitatea echipamentelor, materialelor, mijloacelor de învățământ și auxiliarelor curriculare;
21. Procurarea și utilizarea documentelor școlare și a actelor de studii;
22. Managementul personalului didactic și de conducere;
23. Managementul personalului didactic auxiliar și personalului nedidactic;
24. Definirea și promovarea ofertei educaționale;
25. Existența parteneriatelor cu reprezentanți ai comunității;
26. Proiectarea curriculum-ului;
27. Realizarea curriculum-ului;
28. Evaluarea rezultatelor școlare;
29. Evaluarea rezultatelor la activitățile extracurriculare (extraclasă și extrașcolare);
30. Activitatea științifică;
31. Activitatea metodică a cadrelor didactice;
32. Constituirea bugetului școlii;
33. Execuția bugetară;
34. Existența și aplicarea procedurilor de autoevaluare instituțională;
35. Existența și aplicarea procedurilor interne de asigurare a calității;
36. Dezvoltarea profesională a personalului;
37. Revizuirea ofertei educaționale și a proiectului de dezvoltare;
38. Existența și aplicarea procedurilor de optimizare a evaluării învățării;
39. Evaluarea calității activității corpului profesoral;
40. Optimizarea accesului la resursele educaționale;
41. Constituirea bazei de date a unității de învățământ;
42. Asigurarea accesului la oferta educațională a școlii;
43. Constituirea și funcționarea structurilor responsabile cu evaluarea internă a calității.

Sistemul național de indicatori pentru educație (SNIE) prevede următorii indicatori specifici, cu relevanță pentru unitățile care furnizează serviciul învățământul primar:

- Ponderea elevilor intrați pentru prima dată în clasa I care au frecventat învățământul preșcolar (cod 2.1.3.);
- Rata aparentă brută de admisie (cod 2.2.1.);
- Rata netă de admisie (cod 2.2.2.);
- Rata brută de cuprindere școlară în învățământul primar și secundar inferior (cod 2.2.2.);
- Rata netă de cuprindere școlară în învățământul primar și secundar inferior (cod 2.2.6.);
- Numărul de elevi ce revine la un cadru didactic;
- Numărul mediu de elevi pe clasă;
- Ponderea personalului didactic calificat;
- Ponderea personalului didactic necalificat;
- Ponderea personalului didactic cu timp integral de lucru (normă întreagă);
- Ponderea personalului didactic cu timp parțial de lucru (normă parțială);
- Ponderea cadrelor didactice femei;
- Ponderea femeilor cu funcții de conducere (director).

Indicatori privind eficiența internă a sistemului de educație și formare profesională

- Proportia repetenților.

Indicatori de nivel / performanță

- Rezultatele elevilor la evaluările naționale și internaționale și la examenele de absolvire.

Indicatorii de risc și de rezultat pentru care învățământul primar furnizează date statistice sunt:

Indicatori de risc:

- Nivelul de educație al familiei;
- Procentul elevilor din familii cu dificultăți economice;
- Procentul elevilor din familii dezorganizate;
- Timpul mediu de deplasare la școală;
- Procentul de elevi din grupuri vulnerabile;
- Participarea la formare profesională continuă;
- Mobilitatea cadrelor didactice – procentul de ore ținute de profesori noi;
- Procentul de ore ținute de cadre didactice calificate;
- Spațiu pentru educație total (include ferma, dacă este cazul);
- Spațiu pentru educație pe elev;
- Număr de volume din bibliotecă pentru un elev;
- Puncte de acces TIC pentru un elev;
- Procentul elevilor care au fișe la bibliotecă;
- Număr total calculatoare pe elev;
- Număr de calculatoare cu acces la internet pe elev;
- Procent ore la care se folosește TIC din total ore la care ar trebui să se folosească TIC;
- Absenteismul motivat;
- Absenteismul nemotivat.

Indicatori de rezultat:

- Rate de supraviețuire;
- Situația școlară la sfârșitul cursurilor;
- Situația școlară la sfârșitul cursurilor, înainte de susținerea examenelor de corigență – pentru elevi aparținând grupurilor vulnerabile;
- Rezultatele la examenele de absolvire;
- Destinația elevilor după parcurgerea fiecărui nivel de învățământ.

3.6.2. Metode de înregistrare a plângerilor

Fiecare unitate de învățământ gestionează un registru de intrări / ieșiri ale documentelor (corespondențe, sesizări și răspunsuri) și trebuie să aibă proceduri interne cu privire la gestionarea acestora.

Unitatea de învățământ este obligată să răspundă petenților în termen de maxim 30 de zile de la data înregistrării sesizărilor.

3.6.3. Procedurile pentru asigurarea calității

Pentru a se asigura un nivel minim de calitate al serviciului, dar și în vederea îndeplinirii așteptărilor beneficiarilor, la nivelul oricărei organizații furnizoare de educație trebuie să existe proceduri de evaluare și revizuire periodică a activității.

Procedurile obligatorii (la nivelul fiecărei unități pot exista și alte proceduri) sunt următoarele:

- de autoevaluare instituțională;
- de asigurare a calității;
- de inițiere, monitorizare și revizuire periodică a programelor și activităților;
- de optimizare a evaluării învățării;
- de evaluare periodică a calității corpului profesoral.

Unitățile școlare dețin și aplică proceduri interne prin care rezultatele evaluării și monitorizării calității, ale autoevaluării instituționale și ale evaluării rezultatelor învățării pot duce la revizuirea ofertei educaționale și la modificarea proiectului de dezvoltare.